

**UGDOMOJI METODINĖ MEDŽIAGA
PARENGTA ĮGYVENDINANT VILNIAUS MIESTO
SAVIVALDYBĖS FINANSUOJAMĄ VISUOMENĖS
APLINKOSAUGINIO ŠVIETIMO PROJEKTĄ
„ATRADIMŲ DŽIAUGSMAS STEBINT, TYRINĖJANT,
ANALIZUOJANT, SAUGANT GAMTĄ“**

EDUKACINĖS VEIKLOS APRAŠYMAS

„AŠ SKIRTINGU ORU“

Tikslas: priminti vaikams, kokią aprangą jie vilki skirtingu oru.

Vaikų amžius: 4-6 m.

Uždaviniai:

1. Išsiaiškinti, kokią aprangą vilkime skirtingu oru;
2. Įtvirtinti jau turimas žinias, kaip reikia elgtis žaibuojant.

Priemonės: paveikslėliai (saulė, vėjas, lietus, žaibas), saulės akiniai, vasarinės bei rudeninės kepurės, skėčiai, šalikai, griaustinio garso įrašas, vandens purkštuvas.

Metodai: Stebi, koks paveikslėlis bus rodomas. Pasirenka ir apsirengia tinkamą aprangą pagal rodomą paveikslėlį. Išgirdę griaustinio garsą slepiasi po stogu. Atlikus veiklą buvo aptarta, jog kai šilta rengiamės vienokius drabužius, o kai šalta ar šlapia kitokius.

Refleksija: Vaikai atidžiai stebėjo, koks paveikslukas bus pakeltas ir greit susiorientavo, ką reikia apsivilkti ar užsidėti. Vaikams teikė džiaugsmo, kad išskleidus skėčius jie buvo apipurškiami vandeniu. Pučiant stipriam vėjui vaikai susibūrė į vieną vietą, kad būtų šilčiau. Išgirdus griaustinio garsą ir pamačius žaibo paveikslėlį vaikai suprato, kad turi slėptis po stogu.

Nuotraukos:

EDUKACINĖS VEIKLOS APRAŠYMAS „AŠ SKIRTINGU ORU“

Tikslas: Įtvirtinti žinias apie oro kaitą ir meteorologinius reiškinius.

Vaikų amžius: 4-5 m.

Uždaviniai:

1. Sužinos kaip temperatūra įtakoja mūsų aprangą;
2. Koks prietaisas matuoja šaltį ir karštį;
3. Pieš skirtingus rūbus ir aprengs jais popierines žmonių figūras, pagal numatomas oro sąlygas.

Priemonės: Meteorologijos erdvė, A2 formato popieriaus lapai ir tapetai, vaškinės kreidėlės, pieštukai, flomasteriai, žirkklės, rūbų segtukai. Šalto ir šilto oro termometrų paveikslėliai, du indeliai sudėti skirtingo oro sąlygų rūbams, spalvoti įvairių rūbų paveikslėliai, skirtingų orų paveikslėlių ratas su rodykle.

Metodai: Piešė rūbus, apvedžiojo draugo figūrą ant popieriaus, stebėjo orą, spalvino popierinius rūbus, iškirpo, rūšiavo pagal temperatūras rūbų paveikslėlius, įvardino oro būsenas.

Refleksija: Su vaikais aptarta, kas yra termometras, ką jis matuoja, kaip suprantama, kada rodo šilumą, o kada šaltį. Vaikai įvardijo, kaip reikia rengtis, kai būna šalta ir karšta, kad nesusalti ar neperkaisti, kada reikalingas skėtis ar striukė su gaubtuvu. Sukdami ratą su skirtingais paveikslėliais apie orą, vaikai įvardino, koks meteorologinis reiškinyss pavaizduotas pvz., saulėta, lietinga, debesuota ir t.t.

Vaikai, įrengtoje meteorologijos stotelėje apžiūrėjo, analizavo barometrą, išsiaiškino ką jis matuoja, įvardijo, koks prietaisas rodo skirtingas pasaulio kryptis – tai kompasas. Visi vaikai žinojo termometrą. Palapinėje vaikai išbandė vėjo gūsius, kai vėdindami popierinėmis lėkštutėmis sukėlė vėją ir į orą pakilo smulkiai sukarpyti popierėliai.

Mūsų grupės tema apie orus itin sudomino bei įtraukė vaikus aktyviai veikti, todėl ir toliau aiškinsimės bei tyrinėsime gamtos ir oro reiškinius.

Nuotraukos:

EDUKACINĖS VEIKLOS APRAŠYMAS „AŠ SKIRTINGU ORU“

Tikslas: Susipažindinimas su įvairiais gamtos reiškiniiais.

Vaikų amžius: Mišrus (3-6m.)

Uždaviniai:

1. Geba nusakyti gamtos reiškinius, orus;
2. Geba pasakoti savo įspūdžius, potyrius, pastebėjimus;
3. Savo įspūdžius perteikia meninėmis raiškos priemonėmis.

Priemonės: Spalvotos kreidelės, bokšteliai, popierius, muilo burbulai, plastikiniai maišai, skėtis, kaštonai, gilės.

Metodai: Žaidimai, vaizdinis, žodinis, kūrybinis.

Refleksija: Vaikams smagu buvo mėtytis sniego gniužtėmis (popierinėmis), iš plastikinių maišų daryti debesis, lietu. Vaikai įdomiai, įvairiai iš kaštonų dėjo saulę, debesis, snaiges. Kokie įvairūs piešiniai ant plytelių „Man labiausiai patinkantis metų laikas“.

Nuotraukos:

EDUKACINĖS VEIKLOS APRAŠYMAS

„AŠ SKIRTINGU ORU“

Tikslas: Stebint, tyrinėjant aiškintis, kaip eksperimento metu sukūrėme lietaus audrą. Mokėti priskirti orų paveikslėlius prie atitinkamų oro sąlygų.

Vaikų amžius: 3-4 m.

Uždaviniai:

1. Skatinti vaikų savarankiškumą, norą dalyvauti veikloje;
2. Skatinti diskusijas su vaikais apie orus ir reiškinius;
3. Skatinti tyrinėti eksperimento rezultatą.

Priemonės: Eksperimentui (skutimosi putos, mėlynos spalvos dažai, stiklainis su vandeniu, pipetė), kortelės, kreidelės, pagaminti iš kartono orų reiškiniai.

Metodai: Kortelės buvo priskiriamos prie atitinkamų oro sąlygų. Eksperimente bandėme sukurti lietaus audrą. Su kreidelėmis vaikai kūrė orų reiškinius.

Refleksija: Lopšelyje-darželyje vyko edukacinis projektas „Aš skirtingu oru“. Grupės draugams daug emocijų sukėlė eksperimentas „Lietaus audra“. Vyko diskusija, kaip pavyko atlikti eksperimentą, kokios priemonės naudotos. Draugai priskyrė skirtingus paveikslėlius (basutės, šilta kepurė ir kt...) prie oro sąlygų, smagu buvo stebėti, kad draugai bandė tarpusavyje tartis, diskutuoti kur teisingai padėti korteles.

Nuotraukos:

EDUKACINĖS VEIKLOS APRAŠYMAS

„LAUKO AUGALŲ KAITA SKIRTINGOMIS ORO SĄLYGOMIS“

Tikslas: Tyrinėti, stebėti augalus, kaip jų išvaizda kinta skirtingomis oro sąlygomis.

Vaikų amžius: 4-5 m.

Uždaviniai:

1. Stebės augalus skirtingu oru, nusakys, kokius išvaizdos pokyčius mato;
2. Stebės gamtos pokyčius rudenį;
3. Diskutuos apie orus, kada geriau augalams: Kai karšta ar šalta? Kai lyja ar sniega? Kai pūčia smarkus vėjas ar kai nepūčia? Kodėl?

4. Atliks eksperimentus su spalvomis, nuspalvinę popierinius lapus merks į vandenį ir stebės, kaip įsigeria vanduo ir nudažo lapus.

Priemonės: Meteorologijos stotelė, darželio kiemas, įvairių medžių lapai, kiti augalai. Eksperimento priemonės: popierinio rankšluosčio lapeliai, žirkklės, flomasteriai, indas vandeniui.

Metodai: Stebėjimas, tyrinėjimas, piešimas, diskusija.

Refleksija: Ryto rato metu su vaikais kalbamas, kokios oro sąlygos reikalingos augalams. Aiškinamasi, kodėl lapai, kai atšąla oras, keičia spalvą ir nukrenta. Ar augalams reikalingas vanduo, kas atsitinka jeigu ilgai nelyja? Vaikai stebėjo, kaip augalai atrodo po šalnos.

Kiame, meteorologinės stotelės edukacinėje erdvėje su vaikais aiškintasi:

- Kas yra termometras ir kokia dabar yra oro temperatūra?
- Koks prietaisas rodo vėjo kryptį?
- Kas yra barometras?

Išsiaiškinta su vaikais, koks šiandien oras buvo ryte. Kad buvo šalna. Stebėjo ant augalų, žolės susidariusį šerkšną. Aptarta, kas atsitiks augalams po tokio atšalimo. Paėmę trafaretus vaikai ėjo stebėti augalų, augančių darželio teritorijoje.

Nuotraukos:

EDUKACINĖS VEIKLOS APRAŠYMAS

„STEBIU, TYRINĖJU, ANALIZUOJU“

Tikslas: Tyrinėti, stebėti orus ir gamtoje vykstančius pokyčius.

Vaikų amžius: 6-7 m.

Uždaviniai:

1. Stebės orus, įvardins kokie orai gali būti;
2. Stebės gamtos pokyčius rudenį;
3. Diskutuos apie orus, atlieps tai savo piešiniuose.

Priemonės: Meteorologijos stotelė, didinamieji stiklai, smėlio laikrodžiai, magnetai, spalvotas popierius, klijai, kreidelės.

Metodai: Stebėjimas, tyrinėjimas, piešimas, diskusija.

Refleksija: Ryto rato metu išsiaiškinta, kokie orai gali būti. Vaikai diskutavo, kokie dažniausiai orai būna Lietuvoje. Iš spalvoto popieriaus išsikarpė įvairių dydžių dobilų lapelius. Keturiuose A3 dydžio lapuose užrašė po raidę žodžio ORAS.

Kieme, prie meteorologinės stotelės su vaikais aiškinomės:

- Ką veikia meteorologas?
- Kas rodo vėjo kryptį ir kaip vadinasi tas prietaisas?
- Kur yra kompasas?
- Kas yra termometras ir kokia dabar yra oro temperatūra?
- Kas yra barometras?

Tuomet prie stalų susiskirstę komandomis po 5, vaikai ant raidžių O, R, A, S trafaretų klijuavo įvairaus dydžio dobilo lapus. Sudėliojo žodį ORAS. Išsiaiškinta su vaikais, koks šiandien oras buvo ryte. Kad buvo rūkas. Diskutuoja, kaip susidaro rūkas. Naudojantis lūpomis vaikai stebėjo ant augalų esančius rasos lašus. Aiškinosi, kaip pasikeitė augalai, atėjus rudeniiui.

Diskutavo, koks oras yra šiuo metu. Vaikai, susiskirstę po du į komandas ant plytelių su kreidelėmis piešė, koks oras yra šiuo metu.

Nuotraukos:

EDUKACINĖS VEIKLOS APRAŠYMAS

„STEBIU, TYRINĖJU, ANALIZUOJU“

Tikslas: Tyrinėti, stebėti vėją.

Vaikų amžius: 4-5 m vaikai

Uždaviniai:

1. Stebės koks šiandien vėjas;
2. Aptars, kokie būna vėjai;
3. Žaidimo metu, vaizduos vėjo rūšį.

Priemonės: maišeliai, lankeliai su juostelėmis, vėjo malūnėlis, laiveliai (pagaminti iš kempinėlių), plunksnos, šiaudeliai.

Metodai: pokalbis, stebėjimas, žaidimas, eksperimentas.

Refleksija: Vaikai klausė vėjo garso įrašo, įvardijo, kad tai vėjas. Su vėjo malūnėliu stebėjo į kurią pusę pučia vėjas, o kur jo nėra. Priėjo išvados, kad pastatai daro užuovėją ir ten nėra vėjo, nesisuka vėjo malūnėlis.

Su maišeliu gaudė vėją. Kai jis buvo pilnas užrišo. Mėtė į viršų tuščius maišelius ir pilnus oro. Pastebėjo, kad tušti maišeliai greičiau skrenda. Vaikai žaidė žaidimą su juostelėmis. Vaizdavo ramų vėją, stiprėjantį, trumpalaikį, uraganą.

Vaikai išsiskirstė į dvi komandas. 1 komanda žaidė žaidimą „Lengvas, kaip vėjas“. Dviejų spalvų plunksnos. Reikia nupūsti šiaudeliu plunksną nuo stalo. 2 komanda žaidė žaidimą „Plauk laiveli“. Vandens dubeny plaukia pagaminti iš kempinėlių laiveliai. Pūtė šiaudeliais, sukeldami audrą, stebėjo kieno laivelis greičiau plaukia.

Nuotraukos:

EDUKACINĖS VEIKLOS APRAŠYMAS

„STEBIU, TYRINĖJU, ANALIZUOJU“

Tikslas: Natūraliai smalsaudami, dalyvaudami lauke organizuose veiklose, vaikai tiesiogiai stebės, tyrinės artimiausią aplinką, aptars artimiausioje aplinkoje esančius gamtos objektus.

Vaikų amžius: 6-7 m.

Uždaviniai:

1. Aiškintis gamtos reiškinius: nustatyti orų pokyčius, vėjo kryptį, vandens savybes, saulės poveikį.
2. Išsiaiškinti iš kur atsiranda debesys, lietus, vaivorykštė. Stebinti aplinkos reiškinius, pratintis nuspėti orus.
3. Fiksuoti orus orų namelyje, rudens požymius fotoaparato juostelėje. Atlikti eksperimentus: tornadas, vaivorykštė, ugnikalnis.
4. Bendrų veiklų metu ugdyti(s) bendradarbiavimo gebėjimus susitarant dėl taisyklių, teikiant pagalbą vienas kitam.

Priemonės: Lauke su pagamintu savo rankomis debesėliu matuos vėją. Pieštukai, flomasteriai, servetėlės, vanduo, blizgučiai, actas, indų ploviklis, dažai, soda.

Metodai: VĖJAS: Diskusija kada vėjas yra „draugiškas“, o kada žmonėms sukelia daug rūpesčių. Lauke stebės: kada vėjas būna šiltas ir šaltas, kas judina medžių lapus? Kas dangumi gena debesys? Ką gali vėjas? ORAS: Kas yra oras, ar jis matomas, kaip jį jaučiame? Ką galima veikti skirtingu oru? Kas spėja orus? SAULĖ: Ką bendro turi saulė ir metų laikai? Ar galima žiūrėti į saulę? VAIVORYKŠTĖ: Kaip ji atsiranda? DEBESIS: Aiškinsis, kaip debesys susidaro.

Eksperimentai:

Vaivorykštė: <https://www.youtube.com/watch?v=JF-Bmq2r5Qw&list=LL&index=3&t=16s>

Tornadas: <https://www.youtube.com/watch?v=BVy82QSaLbk&list=LL&index=2>

Ugnikalnis: <https://www.youtube.com/watch?v=U3Vzw2GQb4A>

Refleksija: Su dideliu entuziazmu vaikai pūtė vėją, vaizdavo linguojančius medžius, dalyvavo vėjo gaudynėse lauke, stebėjo ir fiksavo orą, rudens požymius, atliko eksperimentus. Vaikams labai patiko eksperimentai ir veikla lauke, todėl ateityje tai darysime dažniau.

Nuotraukos:

EDUKACINĖS VEIKLOS APRAŠYMAS

„STEBIU, TYRINĖJU, ANALIZUOJU“

Tikslas: Tyrinėti vėjo stiprumą, vėjo kryptis. Susipažinti su vėjarode.

Vaikų amžius: 6-7 m.

Uždaviniai:

1. Stebės orus, įvardins koks vėjas pučia (šiltas, šaltas, stiprus ir kt.);
2. Diskutuos apie vėją, atlieps tai savo piešiniuose;
3. Gamins darbelius, kurių judėjimui reikalingas vėjas.

Priemonės: Meteorologijos stotelė, spalvotas popierius, kamšteliai, plastilinas, įvairaus ilgio iešmeliai, klijai, flomasteriai, kokteiliniai šiaudeliai, indai su vandeniu.

Metodai: Stebėjimas, tyrinėjimas, diskutavimas, eksperimentavimas, piešimas.

Refleksija: Ryto rato metu vaikai išsiaiškino, kaip susidaro vėjas, kokios krypties, kokio stiprumo gali būti ir kaip vadinasi. Diskutavo, koks vėjas yra pavojingas, kaip saugotis esant stipriam vėjui. Iš spalvoto popieriaus gamino vėjo malūnėlius. Juos pritvirtino prie iešmelio. Lauke stebėjo, kokia kryptimi reikia pasukti, kad malūnėlis suktųsi.

Kieme, prie meteorologinės stotelės vaikai apžiūrėjo vėjarodę, aiškinosi į kurią pusę pasisukusi rodyklė. Aiškinosi, kurioje pusėje kokia pasaulio šalis yra (rytai, pietūs, vakarai, šiaurė).

Meteorologijos stotelėje buvo organizuotos burlaivių lenktynės vandenyje. Burlaivius vaikai pasigamino grupėje į plastikinį kamštelį įdėję rutuliuką plastilino, į jį įsmeigę dantų krapštuką ir ant jo pritvirtinę popierinę burę. Kadangi buvo nevėjuota, tai vėją vaikai pūtė patys su šiaudeliu. Aiškinosi, kodėl vienu vaikų burlaiviai plaukė greičiau, kitų – lėčiau.

Nuotraukos:

EDUKACINĖS VEIKLOS APRAŠYMAS

„AUGALAI – ORO KAITOS PRANAŠAI“

Tikslas: Tyrinėti, stebėti augalus, kaip jie keičiasi skirtingomis oro sąlygomis.

Vaikų amžius: 4-5 m.

Uždaviniai:

1. Stebės, rinks įvairius augalus (lapai, žolė, samanės, kankorėžiai, kaštonai ir jų kiautai, eglės šakelės, sėklos, šermukšnio uogos ir t.t.);
2. Svers surinktus augalus ir kitą gamtinę medžiagą;
3. Stebės gamtos ir augalų pokyčius rudenį per grybų ir lapų trafaretus;
4. Kurs rudeninės gamtos paveikslą, kurio pavadinimas „Langas į gamtą“.

Priemonės: Meteorologijos stotelė, darželio kiemas, įvairių medžių lapai, kita gamtinė medžiaga. Įvairių augalų paveikslėliai, kiaušinių dėklai, trafaretai, svarstyklės, didelis rėmelis, lipni juosta.

Metodai: Stebėjimas, tyrinėjimas, lyginimas, matavimas, kūrybinės dirbtuvės.

Refleksija: Išėję į lauką vaikai, kaip detektyvai, turėjo surasti paveikslėliuose pavaizduotą įvairią gamtinę medžiagą. Susidomėję žiūrinėjo, vaikštinėjo po visą teritoriją ir rado nemažai. Ieškodami pastebėjo, kad kaštonų kiautai ne žali, o rudi. Pastebėjo, kad šermukšnio uogos raudonos, o vasara buvo žalios. Radę kankorėžius nustebė, kad jie taip pat rudi ir apdžiūvę, o ne žali, kaip vasarą. Aiškinosi, kodėl medžių lapai rudenį nusidažo įvairiomis spalvomis ir krenta papūtus vėjui. Parsinešę gamtos gėrybes į grupę vaikai tyrinėjo, svėrė, matavo, lygino su knygelėje rasta paveikslėliais. Pastebėję augalų pokyčius suprato, kad šąla oras, artinasi žiema.

Kieme, prie meteorologinės stotelės vaikai aiškinosi:

- Kas yra termometras ir kokia dabar yra oro temperatūra?
  - Koks prietaisas rodo vėjo kryptį? Ar skirtinga vėjo kryptis gali lemti orų permainas?
- Pro trafaretus stebėjo augalus, jų spalvas, formas. Kūrė paveikslą „Langas į gamtą“.

Nuotraukos:

EDUKACINĖS VEIKLOS APRAŠYMAS

„ATRADIMŲ DŽIAUGSMAS“

Tikslas: Skatinti vaikų smalsumą, motyvaciją tyrinėti, eksperimentuoti, atrasti. Supažindinti vaikus su vaivorykštės reiškiniu, įtvirtinti spalvas.

Vaikų amžius: 3-4m.

Uždaviniai:

1. Įtvirtinti žinias, paaiškinti, kas yra vaivorykštė, kaip ji susidaro ir kodėl matome skirtingas spalvas;
2. Skatinti vaikus atlikti paprastus eksperimentus, siekiant stebėti šviesos skaidymą ir vaivorykštės spalvų sudarymą;
3. Organizuoti kūrybines veiklas, kuriose vaikai galėtų piešti, kurti, įkvėpti vaivorykštės. Aptarti skirtingas spalvas, jų simboliką ir kaip jos gali būti naudojamos kūryboje ir mene;
4. Žadinti smalsumą apie gamtos reiškinius, skatinti vaikų bendravimą, komandinį darbą.

Priemonės: Vaivorykštės spalvų ratas, gamtinė medžiaga, daržovės, vaisiai, CD diskai, kartoniniai spalvoti vabalų sparnai, muilo burbulai, plastikinis buteliukas, gumytė, servetėlė, flomasteriai, popierius, guašas, kartono lakštai, spalvų spektro paletės.

Metodai: Pokalbis, žaidimas, eksperimentas, bandymas, kūrybinės dirbtuvės.

Refleksija: Pasakojimai veiklos pradžioje apie vaivorykštės susidarymo procesą pasirodė labai įdomūs. Vaikai įdėmiai klausėsi, kaip vandens lašeliai išsklaido saulės šviesą, prisiminė vaivorykštės spalvas – raudoną, oranžinę, geltoną, žalią, mėlyną, tamsiai mėlyną ir violetinę – leido vaikams ne tik įsiminti spalvas, bet ir sužinoti apie kiekvienos spalvos reikšmes. Augalų surūšiavimas pagal vaivorykštės spalvas. Tai skatino juos dalintis mintimis ir sukūrė interaktyvią atmosferą. Kūrybinės dirbtuvės buvo puikus būdas parodyti vaikų kūrybiškumą. Vaikai džiaugėsi piešdami vaivorykštę ant popieriaus, naudodami kartono lakštą, dažus. Tai buvo puiki proga skatinti vaikų kūrybiškumą ir išradingumą. Eksperimentai su vandeniu ir šviesos šaltiniu leido vaikams pamatyti vaivorykštės susidarymą realiai, kas labai sužadino jų susidomėjimą. CD naudojimas šviesai skaidyti buvo ypač populiarius, nes vaikai galėjo patys stebėti, kaip skirtingos spalvos atsiranda. Taip pat vaivorykštės burbulų putimas, bei vaivorykštės spalvų ieškojimas panaudojant (vabalų) sparnus su spalvomis, spalvų spektro paletes. Šie praktiniai užsiėmimai buvo labai efektyvūs gerinant jų supratimą apie šviesos reiškinius. Vaivorykštės medžioklė buvo itin smagi ir energinga veikla, leido vaikams praktiškai taikyti tai, ką jie sužinojo apie spalvas, ir skatino bendradarbiavimą.

Ši veikla apie vaivorykštę buvo nuostabi ir turtinga patirtis, leidžianti vaikams ne tik sužinoti daugiau apie šį gamtos reiškinį, padedanti suprasti spalvų ryšį su emocijomis ir gamta, bet ir ugdyti jų kūrybiškumą bei smalsumą, praturtino asmeninę patirtį, skatino bendravimą bei socialinį ryšį.

Nuotraukos:

